

КОМУНІКАТИВНА ЛІНГВІСТИКА. КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА

УДК 811.162.1 : 811.161.2 : 81-13 : 81'33 О. В. Палатовська, Є. С. Сова

НЕОЛОГІЧНІ УКРАЇНІЗМИ В МОВІ ПОЛЬСЬКИХ НОВИН: СІЧЕНЬ 2021 – СІЧЕНЬ 2023 (корпусне дослідження)

У роботі досліджено засвоєння польською мовою українських топонімічних неологізмів, зокрема ойконімів, що були практично невідомі носіям польської мови до початку повномасштабної російської воєнної агресії проти України. Дослідження виконано на матеріалі великої колекції медійних текстів щодня оновлюваного корпусу польської мови MoncoPL. Підтверджено значне поширення українських топонімів у польському медійному дискурсі з лютого 2022 року, визначено й проаналізовано 23 найуживаніші неологічні ойконіми. Зазначено, що частотність уживання безпосередньо пов'язана з когнітивним засвоєнням і салієнтністю української неологічної лексики в ментальному лексиконі носіїв польської мови.

Ключові слова: мовна картина світу, неологічна лексика, українізми, запозичення, мова ЗМІ, корпус, салієнтність, активація, частотність.

Palatowska O., Sova E. Neologisms of Ukrainian Origin in Polish News: January 2021 – January 2023 (Corpus Research). *The authors carry out a corpus analysis of the assimilation of Ukrainian toponymic neologisms (oikonyms) in the Polish language. These neologisms were practically unknown to Polish speakers before the beginning of the full-scale Russian military aggression against Ukraine. Since the beginning of the war events, toponyms – the names of Ukrainian territories, districts, cities, towns and villages, which become native symbols of the courage and determination of the Ukrainian people – have acquired special significance. This study is based on the material of a large collection of media texts from the daily updated Polish corpus MoncoPL. The purpose of the study is to find out the dependence of the duration and frequency of use of a lexical item on its salience in the mental lexicon of the Polish language community.*

The work most fully reflects the modern interdisciplinary state of the study and description of language units, which led to the choice of research methods (general scientific, traditional linguistic, corpus, etc.). Corpus methods are leading in this research. The significant spread of Ukrainian toponyms in Polish media discourse has been confirmed since February 2022, and the 23 most used neological oikonyms have

also been identified and analyzed. It is noted that the frequency of their use is directly related to the cognitive assimilation and distinctiveness of Ukrainian neologisms in the mental lexicon of Polish speakers.

Therefore, the salience of a language object in the mental lexicon of a certain language community cannot be considered constant, it depends on many extralinguistic and linguistic factors. Against the background of the Russian aggression, the contacts between Poles and Ukrainians have intensified in all spheres of activity, which has significantly affected the interaction of the two linguistic worldviews. Today, a process of organic integration of neologisms of Ukrainian origin into the linguistic picture of the world of Poles is observed, in which they become an integral part.

Keywords: linguistic picture of the world, neological vocabulary, ukrainianisms, borrowings, language of mass media, corpus, cognitive salience, activation, frequency.

Вступ

Лексичні запозичення виникають внаслідок мовних контактів представників різних етносів і є одним із найпродуктивніших способів збагачення мовної картини світу (МКС) будь-якого народу. На думку Л. А. Лисиченко, «одним із шляхів ускладнення <...> МКС є мовні контакти і як наслідок заповнення відсутніх фрагментів картини шляхом запозичення з інших мов» (Лисиченко, 2009: 34–35).

Процесам запозичення іншомовних слів, їх класифікації, пристосуванню та особливостям функціонування в мові-реципієнті присвячена значна кількість наукових розвідок українських і зарубіжних мовознавців. Проте проникнення українських слів до польської мови вивчено фрагментарно. У наукових працях з проблем запозичення української лексики з'ясовані історико-соціальні й культурні чинники українського мовного впливу, розглянуті етимологія та семантико-стилістична трансформація запозичених українізмів і зроблені статистичні підрахунки їхньої кількості в польській мові (Кононенко, 2012; Кононенко, & Співак, 2008; Русанівський, 1963; Совтис, 2005; Boryś, 2005; Dubisz, 2003; Falowski, 1995 та ін.). Водночас багато питань залишається поза увагою й українських, і польських науковців, зокрема практично не дослідженими є неологічні українізми сучасної польської мови.

Актуальність дослідження новітніх українізмів, що увійшли до лексичного складу польської мови впродовж останнього часу, зумовлена практичною відсутністю їх опису й аналізу в лінгвістичній літературі, а також нагальними потребами сучасності, коли увага

прогресивної європейської спільноти прикута до війни в Україні та героїчної боротьби українців за свою державність і незалежність.

Українсько-польські культурні та мовні контакти тривають протягом багатьох століть, але особливої ваги та значущості вони набували в певні історичні періоди. З початку повномасштабної російської воєнної агресії проти України підтримка нашої держави з боку Польщі є винятковою, вона відбувається в багатьох напрямках – оборонному, економічному, політичному, гуманітарному. Відповідно, у польських мас-медіа вживається багато неологічної лексики українського походження, за допомогою якої висвітлюють трагічні події в Україні.

За останній рік в ужиток польської мови, насамперед завдяки ЗМІ, увійшло багато українізмів – слів, словосполучень, висловів, що наразі з'явилися або були переосмислені та стали знаковими під час воєнної доби: *Azowstal* (Азовсталь), *Bajraktar* (Баїрактар), *Chwała Ukrainie!* (Слава Україні!), *Dobry wieczór, my z Ukrainy!* (Добрий вечір, ми з України!), *arta* (артилерія), *bawełna* (бавовна), *czzerwona kalina* (червона калина), *czmobiik* (частково мобілізований), *mogilizacja* (могилізація), *morpichy* (морська піхота), *palanysa* (паляниця), *Stuhna* (притока Дніпра й український протитанковий ракетний комплекс), *Widmo Kijowa* (Привид Києва), *ZSU* (ЗСУ) та ін.

На тлі воєнних подій особливої значущості набувають топоніми – назви українських територій, районів, міст, містечок, сіл, що постають своєрідними символами мужності й незламності українського народу (*Bachmut*, *Borodzianka*, *Charków*, *Chersoń*, *Czarnobajiwka*, *Izium*, *Mariupol*, *Sałtiwka*, *Wołnowacha*, *Wyspa Wężowa* та багато ін.).

Мета цього дослідження – на матеріалі великого корпусу текстів ЗМІ (із січня 2021 р. до січня 2023 р. включно) дослідити засвоєння польською мовою українських топонімічних неологізмів, зокрема ойконімів – назв населених пунктів, що були практично невідомі носіям польської мови до початку повномасштабної російської воєнної агресії проти України.

Реалізація зазначеної мети зумовила потребу виконання таких завдань: 1) визначити етапи й методику проведення корпусного дослідження неологічних українізмів-ойконімів у мові польських мас-медіа, а також критерії відбору досліджуваного фактичного матеріалу; 2) з'ясувати, як тривалість і частотність уживання впливає на салієнтність цих лексичних одиниць у ментальному лексиконі

носіїв польської мови; 3) навести аргументи щодо необхідності вивчення корпусних колокацій, які формують стійкі асоціації, сприяючи в такий спосіб засвоєнню неологічної лексики.

Неологізми в роботі потрактовані як лексичні одиниці, що «з'явилися в мові на даному етапі її розвитку і новизна яких усвідомлюється мовцями...» (Тараненко, 2004: 408). Необхідність номінації нових реалій життя викликає появу неологічних запозичень з інших мов, збільшення кількості яких відбувається в зламні історичні періоди. На сьогодні найактивніше новітні запозичення використовують в новинних медійних текстах, що висвітлюють історичні події і суспільно-політичне життя людства.

Дослідження виконано на матеріалі єдиного в Польщі щодня оновлюваного корпусу польської мови MoncoPL (<https://monco.frazeo.pl>), який наразі містить понад 430 мільйонів речень (понад 8,1 мільярда слів) із середньомісячним збільшенням від 1,6 до 3,4 мільйонів речень за останні кілька років. MoncoPL – це унікальний моніторинговий корпус відкритої структури, що постійно доповнюється новими медійними текстами (Peżik, 2020). Більшість текстів, включених до корпусу, є матеріалами з майже 1 500 польських новинних інформаційних сервісів (зокрема gazeta.pl, tvn24.pl, interia.pl, onet.pl, gazetaprawna.pl, wp.pl, wpolityce.pl, rp.pl, wprost.pl та багато ін.).

Методи дослідження

У роботі повною мірою відбито сучасний міждисциплінарний стан вивчення й опису лінгвістичних одиниць, що зумовив вибір методів дослідження (загальнонаукових, традиційних лінгвістичних, корпусних тощо). Провідними в цьому дослідженні виступають корпусні методи.

На сьогодні мовні корпуси стали важливим джерелом та інструментом лінгвістичних досліджень природної мови, а також її комп'ютерної обробки. Корпусні методи широко застосовують в емпіричних розвідках завдяки, по-перше, можливості використання величезних за обсягом колекцій “живого” лінгвального матеріалу, по-друге, застосуванню комп'ютерних технологій щодо його обробки, по-третє, залученню квантитативних (кількісних і статистичних) методів аналізу мовних фактів, що значно підвищує вагомість отриманих результатів і зроблених висновків.

Проте з-посеред лінгвістів все ще розповсюджений погляд, що корпусний аналіз спроможний надавати лише кількісні результати щодо вживання тієї чи тієї мовної одиниці. Водночас, як засвідчують дослідження останніх років, значущість частотності вживання певного мовного об'єкта завдяки використанню корпусних методів значно підвищилася: її показники спроможні надавати важливу якісну інформацію про реальні моделі вживаності та функціонування мовних одиниць у природних текстах, а також їх сполучуваність з іншими одиницями мови (Ділай, & Ділай, 2022). Частотність уживання впливає також на салієнтність (в іншій термінології – когнітивну виділеність) мовного об'єкта у свідомості носіїв мови та його подальше відтворення в комунікації (Палатовська, 2020; Giora, 2003; Boswijk, 2020). Робота з моніторинговим корпусом на кшталт MoncoPL дає змогу відслідковувати природний перебіг змін у лексичному складі мови та робити висновки про актуальні процеси лексичних запозичень і текстове функціонування іншомовних слів, зважаючи на об'єктивні кількісні показники.

Виклад основного матеріалу

Передумови і методика дослідження. Через повномасштабну російську агресію проти України в польських ЗМІ кожного дня висвітлюються військово-політичні події, що відбуваються на території нашої країни. Така новинна інформація передбачає активне використання української топонімічної лексики, яка стала відомою багатьом носіям польської мови лише з лютого 2022 року, що дає підстави вважати такі українізми неологічними. Топоніми – поняття досить широке: це назви будь-яких географічних об'єктів, тому в нашому дослідженні зосереджуємося лише на ойконімах – власних назвах населених пунктів (міст, містечок, селищ тощо).

Першим етапом роботи стало формування первинної вибірки неологічних українських ойконімів шляхом моніторингу колекції новинних текстів корпусу MoncoPL, що з'явилися впродовж останніх двох років (січень 2021 р. – січень 2023 р.). Список найуживаніших з початку бойових дій українських населених пунктів формувався з огляду на такі критерії:

1) уживання назви населеного пункту в передвоєнний час (січень 2021 р. – січень 2022 р.) не перевищувало 30 згадувань;

2) назва населеного пункту впродовж воєнної доби (лютий 2022 р. – січень 2023 р.) згадувалася щонайменше 1 000 разів.

Аналіз результатів дослідження. У такий спосіб було перевірено майже 150 ойконімів і їхніх прикметникових дериватів, що вживалися в різних відмінкових формах (наприклад, *Bucza, Buczy, Buczą, Buczański*). Звісно, найбільші та найвідоміші українські міста, як-то *Kijów, Charków, Dnipro, Lwów, Odessa* тощо, взагалі не розглядаємо як неологічні ойконіми. Щодо інших великих міст, пік уживання яких відбувся саме у воєнний період, наприклад, *Mariupol* (53,6 тис. вжив.), *Chersoń* (41,2 тис. вжив.), *Zaporoże* (10,9 тис. вжив.), *Czernihów* (9,1 тис. вжив.), то експертний аналіз показав, що вони не є неологічними лексемами через те, що досить часто трапляються в текстах ЗМІ ще до повномасштабного військового вторгнення. Такі ойконіми були вилучені з остаточної вибірки неологічних запозичень.

У підсумку з'ясовано, що вищезазначеним критеріям одночасно відповідали 23 ойконіми (у дужках вказана кількість уживань кожної лексеми в польських ЗМІ в період з лютого 2022 р. до січня 2023 р.): *Bucza* (18,8 тис.), *Bachmut* (12,4 тис.), *Siewierodoneck* (11,9 тис.), *Izium* (9 тис.), *Irpiń* (6,8 тис.), *Lisiczańsk* (5,8 тис.), *Melitopol* (5,3 тис.), *Hostomel* (4,7 тис.), *Kramatorsk* (4,3 тис.), *Słowiańsk* (4,1 тис.), *Enerhodar* (3,7 тис.), *Borodzianka* (3,6 тис.), *Kachowka* (3,1 тис.), *Popasna* (2,8 тис.), *Rubiżne* (2,6 тис.), *Berdiańsk* (2,3 тис.), *Awdijiwka* (2,2 тис.), *Ołeniwka* (2,0 тис.), *Kreminna* (1,9 тис.), *Wołnowacha* (1,5 тис.), *Ochtyrka* (1,1 тис.), *Balaklija* (1,1 тис.), *Swatowe* (1,1 тис.). Варто зауважити, що під час роботи з корпусом новинних текстів було перевірено різні варіанти правопису українських ойконімів польською мовою, а нерелевантні слова з подібним коренем відкинуто, але все ж таки показники частотності можуть бути незначною мірою спотворені окремими випадками згадування відповідних слів, такі похибки є загалом характерними для методики подібних досліджень.

Визначені неологічні ойконіми зазначені на карті України, при цьому розмір позначення пропорційний частотності вживання в корпусі медійних текстів (Рис. 1).

Цілком очікуваною є тенденція найбільшого вживання досліджуваних слів у польських ЗМІ в періоди, пов'язані із трагічними подіями окупації, деокупацією або активними бойовими діями у відповідних місцевостях. Наприклад, пік появи топонімів *Bucza*,

Irpiń, *Hostomel*, *Borodzianka* припадає на березень-квітень 2022 р.; *Siwierodoneick* і *Lisiczańsk* – червень 2022 р. тощо. Деякі міста згадувалися з кількома локальними піками, що відображає динаміку воєнних подій, наприклад, *Izium* (квітень 2022 р. – окупований, вересень 2022 р. – звільнений), *Enerhodar* (березень 2022 р. – окупований, серпень 2022 р. – загострення ситуації на окупованій АЕС) та ін. Деякі населені пункти мають лише один пік згадування: *Popasna* (1 307 ужив. у квітні 2022 р.), *Rubiżne* (1 420 ужив. у квітні 2022 р.), *Balaklia* (772 вжив. у вересні 2022 р.), а потім поступово зникають з новинних текстів або згадування про них є одиничними.

Рис. 1. Розподіл неологічних українізмів-ойконімів, найчастіше уживаних у польських новинах упродовж лютого 2022 р. – січня 2023 р., на карті України

Джерело: складено авторами на основі дослідження за допомогою MoncoPL.

Ойконіми *Awdijiwka*, *Buczka*, *Bachmut*, *Izium*, *Irpiń*, *Kramatorsk*, *Melitopol*, *Siwierodoneick* перебувають у фокусі уваги новин в мас-медіа з початку бойових дій і до сьогодні. Серед п'яти найуживаніших неологічних українізмів-ойконімів – *Buczka*, *Bachmut*, *Siwierodoneick*, *Izium*, *Irpiń*, уживаність яких зазначена на відповідному графіку (Рис. 2).

Частотність уживання тієї чи тієї мовної одиниці безпосередньо пов'язана із феноменом *салієнтності* (англ. *salience*). Під салієнтністю розуміємо когнітивну виділеність у свідомості людини мовного або немовного об'єкта, що викликає певні асоціації, першочергово

привертає до себе увагу й у такий спосіб є потенційно готовим до активації в конкретному комунікативному акті. «Активация – це процес завантаження необхідних мовних одиниць із довготривалої в короткочасну пам'ять індивіда і переміщення їх у фокус його уваги» (Палатовська, 2020: 27). У процесі когнітивної обробки інформації і семантичного пошуку спочатку активуються салієнтні одиниці.

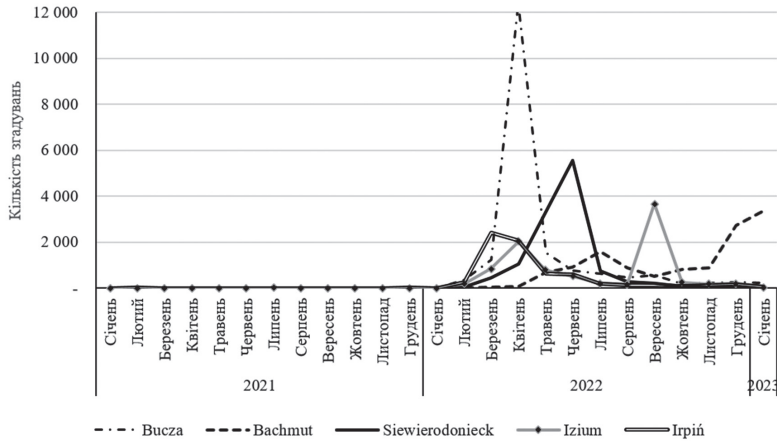

Рис. 2. П'ять неологічних українізмів-ойконімів, найбільш згадуваних у польських новинах упродовж лютого 2022 р. – січня 2023 р.

Джерело: складено авторами на основі дослідження за допомогою MonsoPL.

Авторка теорії градуїрованої салієнтності Рейчел Гиора пише, що «салієнтність допускає ступені, і чим частіше інформація з'являється у свідомості окремої людини чи в певній мовній спільноті, тим більш помітною вона є в цій свідомості чи серед членів спільноти» (Gioga, 2003: 15). Дослідниця зауважує, що салієнтні значення зберігаються в ментальному лексиконі людини як найбільш знайомі, умовні, частотні та прототипові, вони завжди активуються попереду інших, і їх не можна обійти увагою як з боку мовця, так і з боку слухача / читача.

Отже, салієнтність лексичної одиниці відіграє провідну роль у її відтворенні й розумінні, що набуває особливого значення в процесах запозичення іншомовних слів. Зважаючи на це, можна припустити, що найчастотніші неологічні українізми-ойконіми набувають значення салієнтних у польській мовній картині світу та послідовно асоціюються польськокомовною спільнотою з російською повномасштабною воєнною агресією проти нашої держави.

Проведене дослідження обмежено вивченням функціонування неологічних українських ойконімів виключно в жанрі новинних текстів ЗМІ, тому питання контекстної передбачуваності вживання цих одиниць не було актуальним. Окрім того, ойконіми є зазвичай однозначними утвореннями, і спостереження за першочерговою активацією їхнього того чи того значення в певних контекстах, як це можна побачити в багатозначних слів, не потрібні.

Водночас корпусні методи дослідження дають змогу спостерігати колокації, тобто контекстні комбінації відповідної лексичної одиниці з іншими словами, що утворюють завдяки частотності сталі сполучення слів і формують певні асоціативні зв'язки в ментальному лексиконі носія мови. Наприклад, найбільш повторюваними колокатами українського ойконіму *Bucz* (Буча) є лексеми *podkijowskiej* (під Києвом) й *Irpiń* (сусіднє місто), що надає уяву про географічне положення цього населеного пункту, а також *ciwil* (цивільний) і *masacra* (різанина), що відразу асоціюється з масовими вбивствами українського цивільного населення, супроводжуваного тортурами, викраденнями, мародерством під час окупації цього міста воєнними формуваннями РФ. У всьому світі ці події отримали назву *бучанська різанина*, або *геноцид у Бучі*, а сама назва цього міста набула певного символічного значення. Отже, можна стверджувати, що корпусне вивчення колокаційних мереж надає важливий матеріал щодо когнітивних процесів засвоєння неологічної лексики мовою-реципієнтом і потребує подальших наукових розвідок.

Висновки

Проведене корпусне дослідження підтвердило значне поширення українських топонімів у польському медійному дискурсі з лютого 2022 року та дало змогу визначити 23 найуживаніші неологічні ойконіми: *Bucz*, *Bachmut*, *Siewierodoneck*, *Izium*, *Irpiń*, *Lisiczańsk*, *Melitopol*, *Hostomel*, *Kramatorsk*, *Słowiańsk*, *Enerhodar*, *Borodzianka*, *Kachowka*, *Popasna*, *Rubizne*, *Berdiańsk*, *Awdjiwka*, *Ołeniwka*, *Kreminna*, *Wołnowacha*, *Ochtyrka*, *Balaklija*, *Swatowe*.

Підтримуючи наявну в когнітивній лінгвістиці теорію граду йованої салієнтності, вважаємо, що салієнтність може позначати як тимчасовий стан когнітивної виділеності лексичної одиниці в конкретному комунікативному акті, так і стабільне ментальне утворення у свідомості певного мовного колективу завдяки частотності

живання, наявності стійких асоціацій, прототиповості. Це дає підстави зробити висновок, що саме частотність уживання в ЗМІ впливає на когнітивне засвоєння українських неологічних топонімів і робить їх салієнтними в ментальному лексиконі поляків. Контекстне оточення лексеми має досить обмежене значення, хоча може сприяти створенню певних асоціацій, розширенню семантики слова й полегшенню його активації у свідомості.

Водночас варто зазначити, що салієнтність мовного об'єкта в ментальному лексиконі певної мовної спільноти не можна вважати незмінною, вона залежить від багатьох позалінгвальних і лінгвальних чинників. Неологічні запозичення – лексичні одиниці, що спочатку становлять пасивний словник мови, із часом можуть взагалі зникнути та так і не увійти до активного лексикону. Це може бути перевірено лише часом. Проте встановлені частотність і тривалість уживання в мові польських мас-медіа деяких неологічних українізмів (*Awdjiwka, Bucza, Bachmut, Izium, Irpiń, Kramatorsk, Melitopol, Siewierodoneck* та ін.) свідчать, що на сьогодні ці ойконіми є когнітивно виділеними у свідомості польськомовної спільноти.

На тлі воєнного протистояння російської агресії контакти поляків та українців зміцніли в усіх галузях людської діяльності, що значно вплинуло й на взаємодію двох мовних картин світу. На сьогодні спостерігаємо процес органічного входження неологічних українських запозичень до мовної картини світу поляків, де вони стають її складником.

Перспективу наукових розвідок убачаємо в поглибленому корпусному дослідженні українських неологічних запозичень у сучасній польській мові, створенні їх тематичної класифікації і вивченні сполучуваності в текстах польських мас-медіа.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ділай, І. П., & Ділай, М. П. (2022). Роль частотності у лінгвістичних дослідженнях. *Закарпатські філологічні студії*, 21 (1), 146–151. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.21.1.27>.
2. Лисиченко, Л. А. (2009). *Лексико-семантичний вимір мовної картини світу*. Харків: Вид. група «Основа».
3. Кононенко, І. (2012). *Українська та польська мови: контрастивне дослідження*. Warszawa: Wyd-wo Uniwersytetu Warszawskiego.
4. Кононенко, І., & Співак, О. (2008). *Українсько-польський словник міжмовних омонімів і паронімів*. Київ: Вища шк.
5. Палатовська, О. В. (2020). Російське складне речення в когнітивно-дискурсивному висвітленні (на матеріалі усної науково-професійної комунікації). (Дис. ... докт. філол. наук). Дніпро: ДНУ імені О. Гончара.
6. Русанівський, В. М. (1963). Польська ділова мова XVI – XVII ст. як джерело вивчення її історичних взаємин з українською. *Славістичний збірник*

(с. 5–24). Київ: Вид-во АН УРСР. 7. **Совтис, Н. М.** (2005). Українська лексичні запозичення в польській літературній мові. (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Київ: Ін-т мовозн. ім. О. О. Потебні. 8. **Тараненко, О. О.** (2004). Неологізм. В *Українська мова. Енциклопедія* (с. 408–409). Київ: Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана. 9. **Boryś, W.** (2005). *Słownik etymologiczny języka polskiego*. Kraków: Wyd-wo Literackie. 10. **Boswijk, V.** (2020). What is Saliency? *Open Linguistics*, 6 (1), 713–722. <https://doi.org/10.1515/opli-2020-0042>. 11. **Dubisz, S.** (2003). Słownictwo pochodzenia ukraińskiego w współczesnej polszczyźnie. *Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze*, 15–16, 409–417. 12. **Giora, R.** (2003). *On our mind: Saliency, context and figurative language*. Oxford: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195136166.001.0001>. 13. **Falowski, A.** (1995). Wyrazy ukraińskie w najnowszej leksykografii polskiej. *Krakowskie Zeszyty Ukrainoznawcze, III–IV*, 209–239. 14. **Pęzik, P.** (2020). Budowa i zastosowania korpusu monitorującego MoncoPL. *Forum Lingwistyczne*, 7 (7), 133–150. <https://doi.org/10.31261/FL.2020.07.11>. 15. **McEnery, T., & Wilson, A.** (2001). *Corpus linguistics: an introduction*. (2nd ed.). Edinburgh: Edinburgh University Press. 16. **MoncoPL: Wyszukiwarka korpusowa Monco**. Retrieved from <https://monco.frazeo.pl>.

REFERENCES

1. **Dilaj, I. P., & Dilaj, M. P.** (2022). Rol chastotnosti u lnhvistychnykh doslidzhennyakh [The role of frequency in linguistic research]. *Zakarpatski filolohichni studii – The role of frequency in linguistic research*, 21 (1), 146–151. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.21.1.27> [in Ukrainian]. 2. **Lysychnenko, L. A.** (2009). *Leksyko-semantychnyi vymir movnoi kartyny svitu [The lexical-semantic dimension of the linguistic picture of the world]*. Kharkiv: Vyd. hrupa «Osnova» [in Ukrainian]. 3. **Kononenko, I.** (2012). *Ukrayinska ta polska movy: kontrastyvne doslidzhennia [Ukrainian and Polish languages: a contrastive study]*. Warszawa: Wyd-wo Uniwersytetu Warszawskiego [in Ukrainian]. 4. **Kononenko, I., & Spivak, O.** (2008). *Ukrainsko-polskyi slovnyk mizhmovnykh omonimiv i paronimiv [Ukrainian-Polish dictionary of cross-language homonyms and paronyms]*. Kyiv: Vyshcha shk. [in Ukrainian]. 5. **Palatovska, O. V.** (2020). Rosiyske skladne rechennya v kohnityvno-dyskursyvnomu vysvitleni (na materialy usnoi naukovy-profesiinoy komunikatsii) [Russian complex sentence in cognitive-discursive coverage (on the material of oral scientific and professional communication)]. *Doctor's thesis*. Dnipro: DNU imeni O. Honchara, [in Ukrainian]. 6. **Rusanivskiy, V. M.** (1963). Polska dilova mova XVI – XVII st. yak dzherelo vyvchennia yii istorychnykh vzayemyn z ukrainskoiu [Polish business language of the 16th – 17th centuries as a source of studying its historical relations with Ukrainian]. *Slavistychnyi zbirnyk – Slavic collection* (pp. 5–24). Kyiv: Vyd-vo AN URSSR [in Ukrainian]. 7. **Sovtys, N. M.** (2005). Ukrayinski leksychni zapozychennia v polskii literaturniy movi [Ukrainian lexical borrowings in the Polish literary language]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv: In-t movozn. im. O. O. Potebni [in Ukrainian]. 8. **Taranenko, O. O.** (2004). Neolohizm [Neologism]. In *Ukrayinska mova. Entsyklopediia – Ukrainian language. Encyclopedia* (pp. 408–409). Kyiv: Ukr. entsykl. im. M. P. Bazhana [in Ukrainian]. 9. **Boryś, W.** (2005). *Słownik etymologiczny języka polskiego [Etymological dictionary of the Polish language]*. Kraków: Wyd-wo Literackie [in Polish]. 10. **Boswijk, V.** (2020). What is Saliency? *Open Linguistics*, 6 (1), 713–722. <https://doi.org/10.1515/opli-2020-0042> [in English]. 11. **Dubisz, S.** (2003). Słownictwo pochodzenia ukraińskiego w współczesnej polszczyźnie [Vocabulary of Ukrainian origin in modern Polish]. *Warszawskie Zeszyty*

Ukrainoznawcze – Warsaw Ukrainian Journals, 15–16, 409–417 [in Polish]. 12. **Giora, R.** (2003). *On our mind: Saliency, context and figurative language*. Oxford: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195136166.001.0001> [in English]. 13. **Falowski, A.** (1995). Wyrazy ukraińskie w najnowszej leksykografii polskiej [Ukrainian words in the latest Polish lexicography]. *Krakowskie Zeszyty Ukrainoznawcze – Cracow Journals of Ukrainian Studies*, III–IV, 209–239 [in Polish]. 14. **Peżik, P.** (2020). Budowa i zastosowania korpusu monitorującego MoncoPL [Construction and applications of the MoncoPL monitoring body]. *Forum Lingwistyczne – Linguistic Forum*, 7 (7), 133–150. <https://doi.org/10.31261/FL.2020.07.11> [in Polish]. 15. **McEnery, T., & Wilson, A.** (2001). *Corpus linguistics: an introduction*. (2nd ed.). Edinburgh: Edinburgh University Press [in English]. 16. **MoncoPL**: Wyszukiwarka korpusowa Monco [Monco corpus search engine]. Retrieved from <https://monco.frazeo.pl> [in Polish].

Палатовська Олена Володимирівна – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри східної і слов'янської філології, Київський національний лінгвістичний університет; вул. Велика Васильківська, 73, м. Київ, 03150, Україна.

Тел. +38-067-375 47-18

E-mail: olenapalatovska@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6084-6505>

Palatovska Olena Volodymyrivna – Doctor of Philological Sciences, Docent, Professor at the Department of Oriental and Slavic Philology, Kyiv National Linguistic University, 73 Velyka Vasylkivska Str., Kyiv, 03150, Ukraine.

Сова Євгеній Станіславович – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету східної і слов'янської філології (ОНП «Сучасні філологічні студії (польська мова і друга іноземна мова): лінгвістика і перекладознавство»), Київський національний лінгвістичний університет; вул. Велика Васильківська, 73, м. Київ, 03150, Україна.

Тел. +38-067-507-01-26

E-mail: yevgenii.sova@knlu.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0001-1405-1218>

Sova Yevgenii Stanislavovych – Master Student, Faculty of Oriental and Slavic Philology, Kyiv National Linguistic University, 73 Velyka Vasylkivska Str., Kyiv, 03150, Ukraine.

Надійшла до редакції 02 березня 2023 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Палатовська О. В., Сова Є. С. Неологічні українізми в мові польських новин: січень 2021 – січень 2023 (корпусне дослідження). *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. О. В. Халіман. Харків, 2023. Вип. 58. С. 268–279. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2023.58.20>

APA: Палатовська О. В., & Сова Є. С. (2023). Неологічні українізми в мові польських новин: січень 2021 – січень 2023 (корпусне дослідження). *Лінгвістичні дослідження*, 58, 268–279. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2023.58.20>